

آن ماری سلینکو

دزیره

مترجم

ایرج پزشکزاد



۱۳۹۴

Selinko, Annemarie

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور : دزیره / آن‌ماری سلینکو؛ مترجم: ایرج پزشک‌زاد.
مشخصات نشر : تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری : سیزده، ۷۴۷
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۲۱-۷۲۲-۷
وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
یادداشت : Désirée, 2010. : عنوان اصلی :
یادداشت : چاپ چهارم.
موضوع : دزیره، ملکه، همسر کارل چهاردهم، پادشاه سوئد و نروژ، ۱۷۷۷-۱۸۶۰ م -- داستان
موضوع : Désirée, Queen, Consort of Charles XIV John, King of Sweden and Norway -- Fiction
موضوع : داستان‌های آلمانی -- قرن ۲۰ م.
شناسه افزوده : پزشک‌زاد، ایرج، ۱۳۰۶ - ، مترجم
رده‌بندی کنگره : PT۶۷۳ / ۵ / J۹۵۴ ۱۳۹۴
رده‌بندی دیویدی : ۸۳۳/۹۱
شماره کتابشناسی ملی : ۳۹۲۱۴۴۴

دزیره

ترجمه: آن‌ماری سلینکو

مترجم: ایرج پزشک‌زاد

چاپ نخست: ۱۳۳۶

چاپ دوم: ۱۳۹۰

شماره ثبت: ۱۰۰

ویرایش تازه سال ۱۳۹۰: صفحه‌آرایی متن: کارگاه نشر اسم

لیتوگرافی: چاپ و صفحه‌آرایی: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی کتیبه

حق چاپ محفوظ است

شرکت انتشارات
علمی و فرهنگی



اداره مرکزی و مرکز پخش: خیابان نلسون ماندلا (انقلاب)، چهارم، حقانی (جهان کودک)، کوچه

کمان، پلاک ۲۵؛ کدپستی: ۱۵۱۸۷۳۶۳۱۳؛ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵۰۹۶۴۷

تلفن اداره مرکزی: ۷۰-۸۸۷۷۴۵۶۹؛ فکس اداره مرکزی: ۸۸۷۷۴۵۶۹

تلفن مرکز پخش: ۸۸۶۶۵۷۳۹ و ۸۸۶۶۵۷۲۸؛ تلفکس مرکز پخش: ۸۸۶۷۷۰۰۴۵

www.elmifarhanghi.ir @elmifarhanghi.ir

www.ketabgostar.com info@ketabgostar.com

آدرس اینترنتی:

فروشگاه یک: خیابان انقلاب، روبه‌روی در اصلی دانشگاه تهران، تلفن: ۱۶۹۶۳۰۰۹-۱۶

۶۶۴۰۰۷۸۶ و

فروشگاه دو: میدان هفت‌تیر، خیابان کریمخان زند، بین قائم مقام فراهانی و خردمند، پلاک ۱۳

تلفن: ۸۳۴۳۸۰۶-۷

فروشگاه سه: خیابان جمهوری، چهارراه شیخ هادی، نبش رازی، پلاک ۶۹۹

فروشگاه چهار: بزرگراه شهید حقانی، بعد از ایستگاه مترو حقانی، خروجی کتابخانه ملی، کتابخانه

ملی (نمایشگاه و فروشگاه دائمی کتاب).

توضیح ناشر

بنگاه ترجمه و نشر کتاب در سال ۱۳۳۱ آغاز به کار کرد. یکی از برنامه‌های این بنگاه انتشار کتاب به صورت «مجموعه» بود. مهم‌ترین این مجموعه‌ها در حوزه‌های ادبیات، فلسفه، سیاست و چند رشته دیگر به خوانندگان عرضه شدند. گروهی از زبده‌ترین مترجمان آن روز ایران را خواننده شدند تا برجسته‌ترین آثار کلاسیک ادبی جهان را به فارسی برگردانند. ظاهر زیبا و شکل یکسان، جلد سخت، ویرایش و صفحه‌آرایی زیبایی و ویژگی‌های اصلی کار محسوب می‌شد.

پس از انقلاب اسلامی، مؤسسه فرانکلین به سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی و بنگاه ترجمه و نشر کتاب به مرکز انتشارات علمی و فرهنگی تغییر نام یافتند و به طور مجزا چند سالی به فعالیت پرداختند. تا سرانجام در سال ۱۳۷۳ این دو ناشر در هم ادغام شدند و به نام انتشارات علمی و فرهنگی به فعالیت پرداختند. برخی از مجموعه‌های یادشده سال‌ها بازنه‌ای می‌شد و این بازنه‌ها، اکثر مواقع، بدون بازنگری در ساختار ظاهری و تجدید نظر در شیوه‌های ویرایشی و نگارشی آثار صورت می‌گرفت.

خوشبختانه در سال ۱۳۹۳، که مصادف با شصتمین سالگرد فعالیت انتشارات علمی و فرهنگی است، این ناشر به منظور تحول و تغییرات گسترده در انتشار کتاب، بازچاپ نوینی از این آثار و کتاب‌های همسو در دیگر حوزه‌های دانش بشری را در قطع متوسط (رقعی) در دستور کار خود قرار داده، و به جد مصمم به تداوم انتشار آثار مهم ادبی، تاریخی، فلسفی و اجتماعی در قالب این مجموعه است. با این امید که تلاش جدی همکاران ما مقبول اهل نظر قرار گیرد.

فهرست مطالب

مقدمه	۱
یازده	۱

بخش اول

فصل اول: مارس، آخر مارس ۱۷۹۱	۳
فصل دوم: مارس، بیست و چهار ساعت بعد	۱۱
فصل سوم: مارس، اوایل ماه مه	۳۱
فصل چهارم: مارس، اوایل اوت	۵۴
فصل پنجم: مارس، اواسط سپتامبر	۶۸
فصل ششم: پاریس، یک سال بعد، سپتامبر ۱۷۹۵	۸۰
فصل هفتم: پاریس، بیست و چهار ساعت بعد	۸۹
فصل هشتم: مارس، سه هفته بعد	۱۰۵
فصل نهم: رم، سه روز بعد از عید نوئل ۱۷۹۷	۱۰۹
فصل دهم: پاریس، آوریل ۱۷۹۸	۱۲۵
فصل یازدهم: پاریس، یک ماه بعد	۱۳۹

بخش دوم

فصل دوازدهم: سو، پاییز سال ۱۷۹۸	۱۵۳
فصل سیزدهم: سو، شب سال نو	۱۶۹

۱۸۰	فصل چهاردهم: سو، ۵ ژوئیه ۱۷۹۹
۱۹۴	فصل پانزدهم: پاریس، ۹ نوامبر ۱۷۹۹
۲۱۰	فصل شانزدهم: پاریس، ۲۲ مارس ۱۸۰۴
۲۳۲	فصل هفدهم: پاریس، ۲۱ مه ۱۸۰۴
۲۴۲	فصل هجدهم: پاریس، ۳۰ نوامبر ۱۸۰۴
۲۵۴	فصل نوزدهم: پاریس، روز تاج گذاری ناپلئون
۲۷۳	فصل بیستم: پاریس، دو هفته بعد از تاج گذاری ناپلئون
۲۸۶	فصل بیست و یکم: در یک گاری پستی، بین هانور و پاریس، سپتامبر ۱۸۰۵
۳۰۱	فصل بیست و دوم: پاریس، ۴ ژوئن ۱۸۰۶
۳۱۱	فصل بیست و سوم: در گاری پستی، در نقطه ای از اروپا، تابستان ۱۸۰۷
۳۲۸	فصل بیست و چهارم: در خانه جدید خیابان آنژو
۳۴۰	فصل بیست و پنجم: در ویلای لاگرانژ، پاییز ۱۸۰۹
۳۴۹	فصل بیست و ششم: پاریس، ۱۷ دسامبر ۱۸۰۹
۳۶۳	فصل بیست و هفتم: پاریس، ۱۸ ژوئن ۱۸۱۰

بخش دوم

۳۷۳	فصل بیست و هشتم: پاریس، سپتامبر ۱۸۱۰
۴۰۸	فصل بیست و نهم: پاریس، ۳۰ سپتامبر ۱۸۱۰
۴۱۳	فصل سی ام: السنور در دانمارک، شب بین ۱ و ۲۲ سپتامبر ۱۸۱۰
۴۲۳	فصل سی و یکم: هالسینگ بورگ، ۲۲ دسامبر ۱۸۱۰
۴۲۸	فصل سی و دوم: در قصر سلطنتی استکهلم
۴۶۰	فصل سی و سوم: در قصر دروتینگ هولم در سوئد
۴۶۹	فصل سی و چهارم: در کالسکه مسافرتی، در راه سوئد به فرانسه
۴۷۲	فصل سی و پنجم: پاریس، اول ژانویه ۱۸۱۲
۴۸۴	فصل سی و ششم: پاریس، آوریل ۱۸۱۲
۴۸۹	فصل سی و هفتم: پاریس، نیمه سپتامبر ۱۸۱۲
۴۹۸	فصل سی و هشتم: پاریس، پانزده روز بعد

۵۰۴	فصل سی و نهم: پاریس، ۱۶ دسامبر ۱۸۱۲
۵۱۴	فصل چهلیم: پاریس، ۱۹ دسامبر ۱۸۱۲
۵۲۶	فصل چهل و یکم: پاریس، آخر ژانویه ۱۸۱۳
۵۳۱	فصل چهل و دوم: پاریس، فوریه ۱۸۱۳
۵۴۰	فصل چهل و سوم: پاریس، آوریل ۱۸۱۳
۵۵۰	فصل چهل و چهارم: پاریس، تابستان ۱۸۱۳
۵۵۴	فصل چهل و پنجم: پاریس، نوامبر ۱۸۱۳
۵۶۷	فصل چهل و ششم: پاریس، آخرین هفته مارس ۱۸۱۴
۵۸۲	فصل چهل و هفتم: پاریس، آوریل ۱۸۱۴
۶۳۴	فصل چهل و هشتم: پاریس، یکشنبه عید پانتکوت ۱۸۱۴
۶۴۱	فصل چهل و نهم: پاریس، ۱۰ پاییز ۱۸۱۴
۶۴۸	فصل پنجاهم: پاریس، ۱۰ مارس ۱۸۱۵
۶۵۴	فصل پنجاه و یکم: پاریس، ۲۰ مارس ۱۸۱۵

بخش چهارم

۶۸۹	فصل پنجاه و دوم: پاریس، فوریه ۱۸۱۸
۶۹۷	فصل پنجاه و سوم: پاریس، ژوئیه ۱۸۲۱
۷۰۰	فصل پنجاه و چهارم: در یک اتاق هتل
۷۱۲	فصل پنجاه و پنجم: در قصر سلطنتی استکهلم، بهار ۱۸۲۳
۷۱۸	فصل پنجاه و ششم: قصر دروتینگ هولم در سوئد، ۱۶ اوت ۱۸۲۳
۷۲۴	فصل پنجاه و هفتم: قصر سلطنتی استکهلم، فوریه ۱۸۲۹
۷۳۰	فصل پنجاه و هشتم: قصر سلطنتی استکهلم، مه ۱۸۲۹
۷۳۹	فصل پنجاه و نهم: روز تاج گذاری من، ۲۱ اوت ۱۸۲۹

مقدمه مترجم

در یکی از شب‌های پاییز ۱۹۴۳، قایق کوچکی در میان امواج متلاطم تنگه سوئد، زن و شوهری شیفته آزادی را از دانمارک اشغال‌شده به طرف سوئد آزاد و مهمان‌نواز برد. این زن خانم آن‌ماری سلینکو، رمان‌نویس معروف اتریشی، بود. پس از شنیدن اتریش به دست سربازان هیتلر، به تابعیت دانمارک درآمد. با شوهر دانمارکی خود در این کشور می‌زیست. حمله قوای هیتلری او را به ترک میهن دوش وادار کرده بود. در روزهای سرد زمستان ۱۹۴۳، در مان‌سیل پناهندگانی که از زادبوم خود رانده شده بودند، آن‌ماری سلینکو را به پادشاهی دانمارک سلطنتی استکهلم مشغول می‌شد. زندگی تاریک غم‌انگیزش، روستای دزیره کلاری، دختر ساده‌حریروفروش فرانسوی، را که متجاوز از یک قرن پیش به عنوان ملکه سوئد وارد این قصر شده بود، به یاد او می‌آورد: «دزیره کلاری دختر فرانسوا کلاری، یک حریروفروش بندر ماری، بود. خواهرش ژان روزف بناپارت، برادر ناپلئون، ازدواج کرده و خود او مدتی موردعلاقه و محبوب ژنرال بناپارت جوان بود. در سال ۱۷۹۸، با ژنرال برنادوت ازدواج کرد. برنادوت وزیر جنگ دولت جمهوری فرانسه و سپس مارشال امپراتوری شد و در سال ۱۸۱۰، به ولایتعهدی سوئد انتخاب گردید.»

آن‌ماری سلینکو به عنوان مترجم وارد صلیب‌سرخ سوئد شد. در این ایام، بر اثر مساعی خستگی‌ناپذیر کنت فولک برنادوت، نواده ژان باتیست برنادوت مارشال امپراتوری، دولت آلمان حاضر شده بود سی‌هزار تن از اسرای

اردوگاه‌های خود را به سوئد بفرستد. کار مترجم جدید صلیب‌سرخ سؤال هویت اسیران و ترجمه سؤالات پزشکان سوئدی برای آن‌ها بود. مشاهده وضع رقت‌بار زنانی که بر اثر مصائب زندان‌های مخوف هیتلر به صورت اجساد متحرک درآمده بودند، اشک‌های مادرانی که بر مرگ فرزندان و عزیزان خود می‌گریستند، چشم‌های وحشت‌زده و نگران آن‌ها، او را به یاد یک دوره پراشوب و دردناک دیگر تاریخ، یعنی آخرین سال‌های امپراتوری ناپلئون، می‌انداخت. قیافه آرام و نجیب کنت فولک برنادوت که هزاران نفر از زندانیان سیاه‌روز اردوگاه‌های هیتلری جان خود را مدیون او بودند و عاقبت در راه هدف‌های سازمان ملل متفق در فلسطین به شهادت رسید، تصویر دزیره کلاری جدۀ اعلای او، را در میان آشوب‌ها و کشتارها و سوگواری‌های آن دوره سست، در نظرش مجسم می‌کرد.

در این اسم بود که آن‌ماری سلینکو به فکر نوشتن سرگذشت دزیره کلاری افتاد و استاده از اسناد و مدارک معتبر تاریخ، شروع به کار کرد. این رمان به صورت بی‌ساخت‌های قهرمان آن، دزیره کلاری، نوشته شده است. دزیره را در دوران ناپلئون پیچ‌وخمی را که از خانه پدرش در مارسی شروع و به قصر سلطنتی استاک‌هلم منتهی می‌شود، با همان روحیه بشاش و امیدوار دوران جوانی صی می‌کند. در برابر همه اطرافیان، از خدمتکاران و بستگان خود تا بزرگ‌ترین رجال، همان دختر ساده و بی‌آلایش باقی می‌ماند؛ هیچ‌گاه اصل‌ونسب خود را فراموش نمی‌کند؛ جزئیات عادی و گاهی مضحک زندگی روزمره را با بیانی ساده و دل‌تین، در خلال وقایع بزرگ تاریخ شرح می‌دهد.

نویسنده زیروهم وقایع دوران بعد از انقلاب فرانسه، سقوط روبسپیر و ژاکوبین‌ها، حوادث حکومت دیرکتوار، کودتای ناپلئون، واپس‌گردش و امپراتوری او تا جنگ‌ها و پیروزی‌ها و عاقبت شکست و سقوط امپراتور و بازگشت خانواده بوربن به سلطنت را با چنان دقت و صحتی در خلال ماجرای شیرین و افسانه‌مانند ترقی دزیره کلاری شرح می‌دهد که می‌توان این رمان را تاریخ مشروح و دقیق سال‌های آخر قرن هجدهم و سال‌های نخست قرن نوزدهم دانست.

رمان آن‌ماری سلینکو در ظرف چند سالی که از انتشار آن می‌گذرد، به بیست‌وچهار زبان ترجمه شده و در سراسر جهان، میلیون‌ها خواننده

علاقه‌مند پیدا کرده است و شکی نیست که دزیره، قهرمان آن، به زودی در ردیف چهره‌های درخشان و شخصیت‌های فراموش‌نشدنی رمان عصر حاضر قرار خواهد گرفت.

امیدواریم این کتاب که به یاد و به خاطر قربانی‌های تعصب و ماجراجویی یکی از دیکتاتورهای عصر ما نوشته شده و هدف آن کاشتن تخم خوش‌بینی و نوع‌دوستی در سینه‌های دردآلود رنج‌دیدگان جنگ و امیدوار ساختن آن‌ها به پیروزی نهایی عدالت و دموکراسی است، پسند خوانندگان فارسی‌زبان قرار گیرد.

ایرج پزشکزاد